

Glaður og væl nøgdur

-Tað er gomul ætlan at fara frá nú, og tað er við takksemi, eg líti aftur á tíðina sum lækni, sigur Rodmundur í Liða, sum leggur frá sær eftir at hava verið lækni í 40 ár

EDVARD JOENSEN

Eftir at hava verið lækni í 40 ár, er tað við gleði og takksemi, at Rodmundur í Liða leggur frá sær.

Tað hava verið nógvar góðar lötur, hóast onkur tung eisini hevur verið, sigur hann.

Tað er lívgandi og gevandi at vera við til at draga fólk upp aftur úr grøvini, tá tey eru komin inn á sjúkrahúsið eftir eina vanlukku.

»Tá er stórt at kunna geva eins hjálpanði hond,« sigur Rodmundur í Liða.

Men tað er tungt at noyðast at ásanna, at einki er at gera, tá ein stendur við einum sjúklingi.

Tann kenslan er nakað, sum ein ongantið sleppur av við, líkamikið hvussu leingi ein er lækni, og hvussu nógvum ein kemur út fyri.

Tað er altíð tungt, men dupult tungt, tá tað er ungt lív, sum fer, sigur Rodmundur.

Tað er ein dagur, sum stendur klárur í huganum.

Tað kom ein 77 ára gamal maður, sum var dottin í eina á, inn á sjúkrahúsið. Helst hevur eitthvørt verið aftatt, tí er hann dottin.

»Tá hugsaði eg, at hatta er aldurin, tá vit kunnu fara, og sló meg til tols við tí,« sigur Rodmundur í Liða.

Men tá ein sjei ára gamal drongur, sum var druknaður, seinni sama dag kom inn, var hetta nakað, sum gjórdi, at tann dagurin ongantið verður gloymdur.

»Men tað allar ringasta sum er, er at síggja ungt lív fjara burtur og einki kunna gera. Tað nýtir fast.«

Lækni í knappa hálva øld

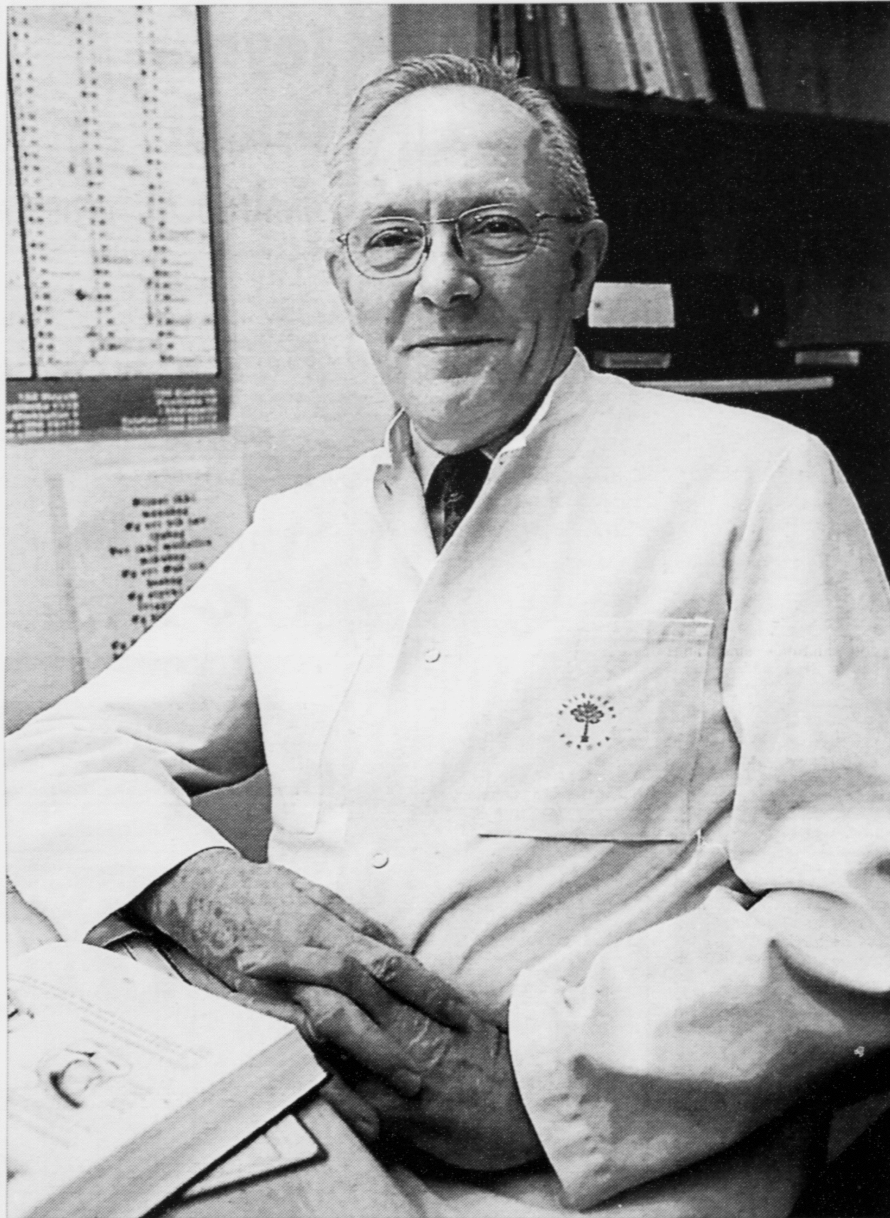
Rodmundur varð útbúgvinn lækni í Keypmannahavn í januar mánaða 1958 og hevur sostatt verið lækni í 40 ár, nú hann leggur frá sær.

Seinasti arbeiðsdagurin var tann 31. oktober, men tá frítið og tilíkt er fingið av vegnum, eru vit frammi við ársskiðtið, sigur Rodmundur. Men seinasti dagurin, har var tókur sum arbeiðskraft, var tann 31. oktober.

Eftirløkna útbúgving arbeiði Rodmundur sum lækni á ymsum sjúkrahúsum í Danmark. Mest í Keypmannahavn, men eisini trý ár í Næstved.

Í 1959 - 1960 arbeiðdi Rodmundur 14 mánaðar á Piedmont Hospital í Atlanta, Georgia í USA. Hetta var sjúkrahús, har hvíta meðalstættin kom.

Tað var ørvísi enn at arbeiða á donskum sjúkrahúsi, minnst hann.

Vaktirnar vóru fleiri enn í Danmark. Arbeiðsdagurin longri, frítið styttri og lítill løn.

Men tað skal nevast, sigur Rodmundur, at tað var ein lærurik tíð, sum hann hevur havt ágóða av seinni. Tí tað var nógvar dentur lagdur á undirvísingina.

Sjúkrastovurnar líktust tí, vit kenna her á okkara leiðum, sigur Rodmundur. Tó vóru ikki felagsstovur. Tað var eitt rúm til hvønn sjúklingin.

Øll sjúkrahússkipanin har yviri er ørvísi enn hjá okkum. Har rindar ein fyri hvørja tablett, ein fær og fyri hvørja nátt, ein er á sjúkrahúsinum.

Tað ger so aftur tað, at eingin liggur longri á sjúkrahúsi, enn hægst neyðugt.

Amerikanararnir vóru skjóttir at gera kanningar, viðgera og skriva fólk út aftur, meðan okkara heilsu- og sjúkrahúsværk tá loyvið sær at fara at við meira laga-

ligari ferð.

Nú er tað heilt broytt. Bæði tí viðgerðarhættir eru broyttir, og tí sparringar hava verið, sum hava skorið inn á bein.

Tá ið vit hyggja aftur um bak, sigur Rodmundur í Liða, hava vit ivaleyst í síni tíð hava eitt sindur av hotelvirksemi á sjúkrahúsinum. Hugburðurin var, at tað gjórdi einki, um ein sjúklingur lá ein dag ella báðar tveir longri enn neyðugt var fyri sjálva viðgerðina. Men

soleiðis var mynstrið í sjúkrahúsvirkinum tá.

Eisini verið í Saudi Arabia

Umframt at hava verið í USA, hevur hann eisini verið eitt ár í Saudi Arabia, har hann starvaðist á einum sjúkrahúsi í útbýrðingspartinum av landinum.

Tað var ein heilt onnur verð enn okkara, sigur Rodmundur.

Kongur átti sjúkrahúsið, eins og hann eigur alt ann-

Tað hevur verið ein gleði at fylgt tí framburði, sum hevur verið á læknaøkinum, tey árin, eg havi virkað sum lækni, sigur Rodmundur í Liða, sum nú leggur frá sær

(Mynd: Jens Kristian Vang)

að. Og øll fólk fáa ókeypis læknaviðgerð har niðri. Har eru pengar eingin trupuleiki hjá teimum, sum eiga teir.

Men sjúklingurin, sum viðgjörður varð, takkaði ikki læknanum, sum komin var úr fjarskotnum landi at hjálpa honum. Hann takkaði Kongi fyri, at hesin hevði gildið fyri, at lækni-kundi koma at hjálpa sær. Soleiðis er mentaliteturin har, sigur Rodmundur.

Hóast nógv er ørvísi í Saudi Arabia, enn tað er um okkara leiðir, eru sjúkrahúsin góð.

Tey eru bygd av vesturlendingum, soleiðis sum tey eru her hjá okkum. Og so gjalda teir vesturlendingum fyri at arbeiða á teimum.

Broytingar til tað betra

Rodmundur heldur, at hann hevur sjálvur verið við til at broytt tað mynstrið innan sjúkraviðgerð á føroysku sjúkrahúsinum, áðrenn skerjingarnar komu.

Hann sigur, at tað kemur meira enn so fyri, at fólk, sum verða skurðviðgjörd nú, kunnu skrivast út eftir sama dag ella dagin eftir viðgerðina.

Og hann heldur onga grund vera fyri, at fólk liggja á sjúkrahúsi, um umstøðurnar heima eru soleiðis, at tey tað sama kunnu vera við hús.

»Og hví skal sjúklingurin so liggja á deildini og fáa nakrar pínutablettir, tá hann eins væl kann liggja heima og taka tær,« spyr Rodmundur í Liða, fyrrverandi yvirlækni á Landssjúkrahúsinum.

Rodmundur í Liða sigur, at í Amerika gjørdur teir soleiðis, og tað gekk eins væl hjá teimum. So hann helt, at tað mátti bera til hjá okkum eisini.

Men ein munur er kortini á læknum í Amerika og Europa, sigur Rodmundur.

Í USA eru tað nógur fólk, sum gerast lækni fyri at gerast rík.

Tá tú ert útbúgvinn lækni har yviri, ert tú samstundis komin út í vinnuna, og so er at fáa sum mest burtur úr. Har er tað ein privat vinna. Tað eru ikki allir